

Соловей К.В.

аспірант

Національного університету біоресурсів і природокористування України

Solovei Kateryna

National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine

**АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ
СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ УКРАЇНИ****ANALYSIS OF FINANCIAL STABILITY
OF INSURANCE COMPANIES OF UKRAINE**

У статті обґрунтовано необхідність забезпечення фінансової стійкості суб'єктів страхового ринку, яка розглядається у взаємозв'язку з фінансовою безпекою держави. Проаналізовано особливості безпечної діяльності страхових компаній та фактори, що впливають на їх фінансову стійкість. Розглянуто основні методологічні концепції вітчизняних дослідників щодо оцінки рівня фінансової стійкості страхових компаній. Досліджено методику оцінювання фінансової стійкості страховика на основі показників платоспроможності, затверджених Законом України «Про страхування», а саме оцінювання достатності обсягу статутного фонду, страхових резервів, перевищення фактичного запасу платоспроможності над нормативним. Представлено результати оцінки фінансової стійкості топ-10 страхових компаній України відповідно до цієї методики. За результатами дослідження зроблено висновки щодо вразливості певних сторін діяльності суб'єктів ринку страхування щодо забезпечення належного рівня фінансової стійкості. На основі проведеного дослідження надано рекомендації щодо вдосконалення діяльності учасників страхового ринку задля забезпечення їх стійкого функціонування, узагальнено набір стратегічних орієнтирів для зміцнення стану фінансової стійкості окремих страхових компаній та страхового ринку загалом.

Ключові слова: страхування, страховий ринок, страхові компанії, фінансова стійкість, оцінка фінансової стійкості, фінансова безпека держави.

В статье обоснована необходимость обеспечения финансовой устойчивости субъектов страхового рынка, которая рассматривается во взаимосвязи с финансовой безопасностью государства. Проанализированы особенности безопасной деятельности страховых компаний и факторы, влияющие на их финансовую устойчивость. Рассмотрены основные методологические концепции отечественных исследователей касательно оценивания уровня финансовой устойчивости страховых компаний. Исследована методика оценивания финансовой устойчивости страховщика на основе показателей платежеспособности, утвержденных Законом Украины «О страховании», а именно оценивание достаточности объема уставного фонда, страховых резервов, превышения фактического запаса платежеспособности над нормативным. Представлены результаты оценки финансовой устойчивости топ-10 страховых компаний Украины в соответствии с этой методикой. По результатам исследования сделаны выводы касательно уязвимости определенных сторон деятельности субъектов рынка страхования с точки зрения обеспечения надлежащего уровня финансовой устойчивости. На основе проведенного исследования предоставлены рекомендации по совершенствованию деятельности участников страхового рынка с целью обеспечения их устойчивого функционирования, обобщен набор стратегических ориентиров для укрепления состояния финансовой устойчивости отдельных страховых компаний и страхового рынка в целом.

Ключевые слова: страхование, страховой рынок, страховые компании, финансовая устойчивость, оценка финансовой устойчивости, финансовая безопасность государства.

The article substantiates the need to ensure the financial stability of insurance market participants. Herewith financial stability of insurance market participants is considered in conjunction with the financial security of the state. The peculiarities of safe activity of insurance companies and the main internal and external factors that influence on financial stability of insurance companies are analyzed. The main methodological concepts of assessment of the financial stability level of insurance companies, developed by domestic researchers, are considered and examined. The article investigates in details one of the methods of assessment of the insurers financial stability – the method based on the indicators of solvency, identified and approved according to the main legislative document in the field of insur-

ance the Law of Ukraine "On Insurance". Reviewed methodology focuses on three important indicators, namely – assessment of the adequacy of the authorized capital, assessment of the sufficiency of insurance reserves and the excess of the actual solvency margin over the regulatory. This methodology was tested on the main players of the Ukrainian insurance market – top-10 insurance companies of Ukraine in accordance with the ranking of authoritative professional publisher "Forinsurer". The results of the assessment of the solvency indicators of the top-10 insurance companies of Ukraine in accordance with this methodology and conclusions about their level of financial stability are presented. According to the results of the assessment of the financial stability of insurance market through individual entities that have been made, were detected the vulnerabilities of certain aspects of the activities of insurance market entities in terms of ensuring the appropriate level of financial stability. Based on the study, recommendations on improvement of operation process of insurance market participants aimed at ensuring their sustainable functioning were given, a set of strategic guidelines of strengthening the financial stability of individual insurance companies and the insurance market as a whole were generalized.

Key words: insurance, insurance market, insurance companies, financial stability, assessment of financial stability, financial security of the state.

Постановка проблеми. Страхування – це одна з найдавніших галузей економіки. Страхування сформувалось як процес захисту інтересів людей від втрат та невизначеності. Його можна описати як специфічний механізм зменшення або усунення різноманітних ризиків. Страхіві компанії є важливими суб'єктами фінансового ринку, що обумовлюється їх роллю в забезпеченні страхового покриття фінансових ризиків та інвестиційною діяльністю.

Страховий сектор традиційно розглядався як відносно стабільний сегмент фінансової системи. Основою безпечної діяльності страхової компанії є її стійкість, а стійкість страхового ринку – це невід'ємна частина фінансової безпеки країни. Однак економічна нестабільність, яка існує сьогодні, обов'язково впливає на бізнес-системи всіх рівнів. Незважаючи на роль страхових компаній у зниженні ризиків і переважно довгострокові інвестиційні горизонти, вони можуть стати джерелом вразливості для фінансової системи. Проблеми, з якими стикаються страховики, можуть мати вплив не лише на фізичних осіб та фірми, які користуються послугами страхування тієї чи іншої установи, але й на фінансові ринки внаслідок активної інвестиційної діяльності страховиків, а також через прямі та непрямі зв'язки з банками та іншими фінансовими установами.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання фінансової стійкості підприємств розглядаються у великій кількості наукових праць вітчизняних та зарубіжних учених, таких як Е. Альтман, М. Барс, К. Бірман, Н.М. Давиденко, А.М. Кривенцова, Н.С. Опешко, О.В. Павловська, Р.В. Пікус, О.С. Світлична, Л.В. Сорокіна, О.О. Сосновська, Г. Спрінгейт, Р. Тафлер, Г. Тішоу, Дж. Фулмер. Проте проблема фінансової стійкості страхових компаній вимагає подальшого вивчення щодо забезпечення стабільного функціонування страхового ринку загалом.

Метою дослідження є визначення місця фінансової стійкості страхового ринку для забезпечення фінансової безпеки держави.

Виклад основного матеріалу дослідження. Фінансова стійкість у сучасному економічному просторі використовується в досить широких масштабах, адже цей термін застосовується на всіх рівнях: від окремого домогосподарства чи індивідуального підприємця до глобальних світових систем фінансів та їх діяльності. Фінансова стійкість компанії є однією з основних умов життя, розвитку та підтримання високого рівня конкурентоспроможності. Отже, для ефективного виконання своїх функцій усі суб'єкти господарювання, зокрема страхові компанії, повинні приділяти належну увагу підтримці належного рівня фінансової стійкості [4].

Незважаючи на значну увагу, приділену забезпеченню фінансової стійкості страхових компаній, переважно нормативно-правовому акту, що регулює сферу страхування, а саме Закону України «Про страхування», немає визначення сутності фінансової стійкості страховиків та умов її забезпечення.

У науковій літературі фінансова стійкість страхової компанії частіше за все розглядається як платоспроможність або здатність нести відповідальність за прийнятими страховими зобов'язаннями. Фінансова стійкість є складовою частиною загальної стійкості страховика, балансу грошових потоків, наявності ресурсів, що дають змогу страховій компанії вести свою діяльність протягом тривалого періоду, включаючи ефективний контроль власного капіталу та позикового капіталу й забезпечення виконання страхових зобов'язань [9].

Управління фінансовою стійкістю означає постійну підтримку стійкої позиції на основі вжиття заходів щодо запобігання ознакам кризи, втрати платоспроможності та кредитоспроможності. Забезпечення фінансової стійкості страхової компанії – це досить складний про-

цес, пов'язаний із регулярним контролем усієї діяльності страховика й оперативною реакцією керівництва компанії на зовнішні та внутрішні зміни. Ефективне управління фінансовою стійкістю вимагає врахування факторів зовнішнього та внутрішнього середовища, серед яких слід назвати фазу економічного розвитку, фіскальну, грошово-кредитну політику, етапи життєвого циклу підприємства, стратегію управління активами, забезпеченість власним капіталом, позиковими ресурсами, наявні ризики [3].

Система забезпечення фінансової стійкості страхової компанії має включати регулярну оцінку та прогнозування основних показників її діяльності, які забезпечують розуміння рівня стабільності функціонування компанії та її платоспроможності, що дасть змогу в подальшому приймати обґрунтовані адміністративні рішення на основі цього аналізу [5].

Моніторинг показників фінансової стійкості показує поточний стан фінансової системи та дає змогу швидко відстежувати всі зміни. Показники фінансової стійкості є частиною великого блоку інформації щодо діяльності підприємства, який використовується для моніторингу фінансового стану компанії. Серед індикаторів, які можна використовувати для оцінювання рівня фінансової стійкості, є показники, що використовуються в моделях раннього попередження банкрутства. Моделі раннього попередження є об'єктивними, систематичними та послідовними методами передба-

чення криз, але вони є лише одним із широкого набору індикаторів, які використовуються для нагляду за стійким функціонуванням компанії [6].

Інші вчені пропонують оцінювати фінансову стійкість страхових компаній з огляду на аналіз достатності страхових резервів та власних вільних коштів для виконання зобов'язань страховика.

Досить поширеною методикою оцінки рівня фінансової стійкості страховика є аналіз загальноживаних показників, що застосовуються під час оцінювання фінансової стійкості підприємства, таких як коефіцієнт автономії, коефіцієнт забезпеченості власним капіталом [2; 7].

Важливим елементом аналізу фінансової стійкості будь-якої страхової компанії є платоспроможність. Ці два поняття є взаємопов'язаними. Фінансова стійкість забезпечує стабільну перспективу платоспроможності, засновану на балансі активів та пасивів, доходів і витрат, а також грошових потоків [1].

Відповідно до ст. 30 Закону України «Про страхування», існують такі вимоги до забезпечення платоспроможності страховика (табл. 1):

- дотримання мінімального обсягу статутного капіталу;
- наявність належного обсягу страхових резервів, достатніх для проведення виплат страхових відшкодувань у майбутньому;
- перевищення фактичного запасу платоспроможності страхової компанії над розрахунковим нормативом.

Таблиця 1

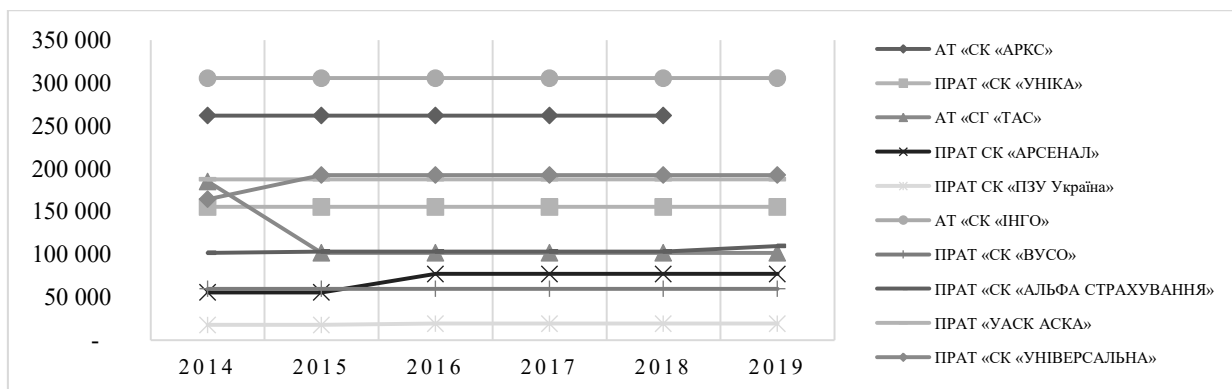
**Методика оцінювання фінансової стійкості страховика
згідно із Законом України «Про страхування» [10]**

Показник	Формула розрахунку	Нормативне значення
Статутний фонд	Статутний капітал	1 млн. євро
Страхові резерви	Сума страхових резервів	
Фактичний запас платоспроможності	Баланс – Нематеріальні активи – Зобов'язання	71,1 млн. грн.

Таблиця 2

Аналіз достатності обсягу статутного капіталу топ-10 страхових компаній України

Компанія	Рік						Відхилення від базового року, %
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
АТ «СК «АРКС»»	261 975	261 975	261 975	261 975	261 975	н/д	0
ПРАТ «СК «УНІКА»»	155 480	155 480	155 480	155 480	155 480	155 480	0
АТ «СГ «ТАС»»	185 205	102 000	102 000	102 000	102 000	102 000	-45
ПРАТ СК «АРСЕНАЛ»	55 900	55 900	77 400	77 400	77 400	77 400	38
ПРАТ СК «ПЗУ Україна»	17 954	17 954	19 407	19 407	19 407	19 407	8
АТ «СК «ІНГО»»	305 543	305 543	305 543	305 543	305 543	305 543	0
ПРАТ «СК «ВУСО»»	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000	0
ПРАТ «СК «АЛЬФА СТРАХУВАННЯ»»	101 980	103 480	103 480	103 480	103 480	109 980	8
ПРАТ «УАСК АСКА»	187 585	187 585	187 585	187 585	187 585	187 585	0
ПРАТ «СК «УНІВЕРСАЛЬНА»»	164 447	192 700	192 700	192 700	192 700	192 700	17

Рис. 1. Графічне відображення величини статутного капіталу в розрізі топ-10 страхових компаній України у 2014–2019 рр.

Об'єктами аналізу для оцінювання рівня фінансової стійкості страхового ринку вибрано топ-10 страхових компаній України за результатами дослідження ринку у 2019 році експертним видавництвом "Forinsurer" [8]. Результати оцінки достатності обсягу статутного капіталу наведено в табл. 2.

Оскільки досліджувані компанії займаються видами страхування іншими, ніж страхування життя, то мінімальний розмір статутного капіталу має бути еквівалентний 1 млн. євро за валютним обмінним курсом валюти України. За досліджуваний період 2014–2019 рр. максимальний курс євро у співвідношенні до української гривні зафіксований у 2018 р., становлячи 28,876 грн. за 1 євро. Відповідно, мінімальні вимоги до розміру статутного капіталу у перерахунку в національну валюту можна визначити в обсязі 28 млн. 876 тис. грн. Результати перевірки дотримання цієї вимоги вибраними страховиками свідчать про те, що статутний капітал майже всіх досліджуваних установ перевищує встановлений мінімальний ліміт, за винятком ПРАТ СК «ПЗУ

Україна», у якої спостерігається порушення нормативу. Найбільше перевищення фактичного обсягу статутного капіталу над лімітом зафіксовано у АТ «СК «ІНГО»», а саме в 10 разів.

На рис. 1 наведено графічне відображення динаміки обсягу статутного капіталу досліджуваних підприємств у 2014–2019 рр.

Відповідно до рис. 2, можна зробити висновок, що обсяг статутного капіталу більшості підприємств не змінювався. Це є негативною тенденцією, адже рівень капіталізації страхової компанії впливає на можливості її до розширення масштабу та обсягів діяльності, внаслідок чого збільшується рівень прибутковості.

Формування та використання страхових резервів, права та обов'язки, які покладаються на страхові організації згідно з чинним законодавством, є основою діяльності страховика та його фінансової стійкості. Аналіз обсягів страхових резервів топ-10 страхових компаній України за 2014–2019 рр. наведено в табл. 3.

Правильний розрахунок та наявність спеціальних грошових фондів, а саме страхових

Таблиця 3

Аналіз обсягів страхових резервів топ-10 страхових компаній України

Компанія	Рік						Відхилення від базового року, %
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
АТ «СК «АРКС»»	426 971	508 641	657 684	1012 909	1096 434	н/д	157
ПРАТ «СК «УНІКА»»	360 862	463 417	549 443	889 104	1780 279	1602 357	344
АТ «СГ «ТАС»»	228 720	328 656	446 932	661 800	1078 640	1380 602	504
ПРАТ СК «АРСЕНАЛ»	228 838	196 608	416 662	678 893	812 588	955 964	318
ПРАТ СК «ПЗУ Україна»	342 102	423 901	607 329	825 585	1277 616	1618 828	373
АТ «СК «ІНГО»»	553 082	567 240	678 206	787 804	934 499	1060 151	92
ПРАТ «СК «ВУСО»»	95 597	96 300	117 738	123 213	208 046	330 319	246
ПРАТ «СК «АЛЬФА СТРАХУВАННЯ»	99 400	99 195	127 290	135 555	215 340	256 108	158
ПРАТ «УАСК АСКА»	577 126	508 880	554 467	550 539	517 195	315 547	-45
ПРАТ «СК «УНІВЕРСАЛЬНА»»	239 288	236 883	283 432	370 189	476 314	598 309	150

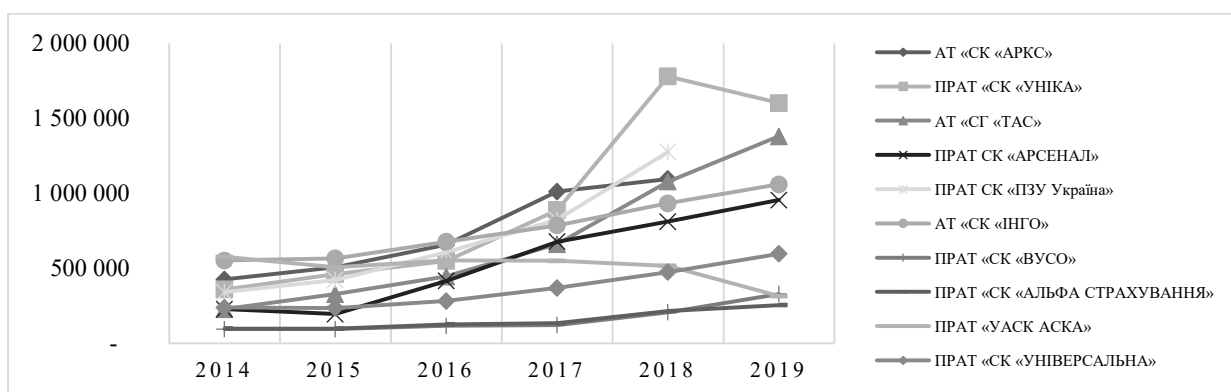

Рис. 2. Графічне відображення рівня забезпеченості страховими резервами в розрізі топ-10 страхових компаній України у 2014–2019 рр.

Таблиця 4

Аналіз перевищення фактичного запасу платоспроможності над нормативним топ-10 страхових компаній України

Компанія	Рік					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
<i>Розрахунок нормативного запасу платоспроможності за першим способом</i>						
АТ «СК «АРКС»»	138 367	191 821	248 264	296 784	334 684	н/д
ПРАТ «СК «УНІКА»»	119 648	161 288	173 292	246 808	329 245	364 345
АТ «СГ «ТАС»»	72 944	103 374	128 690	174 233	237 194	311 821
ПРАТ СК «АРСЕНАЛ»	81 788	130 897	167 095	211 195	248 680	248 928
ПРАТ СК «ПЗУ Україна»	78 578	109 321	147 530	175 485	243 236	210 171
АТ «СК «ІНГО»»	90 269	117 349	141 202	164 363	194 653	244 965
ПРАТ «СК «ВУСО»»	30 478	38 107	56 444	81 078	102 001	151 667
ПРАТ «СК «АЛЬФА»»	92 635	80 278	84 521	102 790	145 007	175 252
«СТРАХУВАННЯ»	63 856	90 599	70 063	79 985	123 617	116 646
ПРАТ «УАСК АСКА»	54 000	62 484	79 235	102 435	136 464	154 839
<i>Розрахунок нормативного запасу платоспроможності за другим способом</i>						
АТ «СК «АРКС»»	95 214	122 526	155 079	211 794	229 337	н/д
ПРАТ «СК «УНІКА»»	66 147	82 378	92 554	115 422	185 699	221 777
АТ «СГ «ТАС»»	45 922	55 233	68 178	96 548	141 817	189 010
ПРАТ СК «АРСЕНАЛ»	33 141	62 153	61 872	79 367	93 096	107 696
ПРАТ СК «ПЗУ Україна»	40 528	50 447	43 499	61 013	75 997	80 157
АТ «СК «ІНГО»»	75 769	69 539	78 626	96 993	122 837	147 107
ПРАТ «СК «ВУСО»»	9 878	12 839	27 054	41 294	51 333	76 610
ПРАТ «СК «АЛЬФА»»	29 899	28 356	27 896	39 186	93 096	107 696
«СТРАХУВАННЯ»	32 800	18 240	17 120	23 677	35 640	46 779
ПРАТ «УАСК АСКА»	21 683	26 096	29 411	37 872	50 629	63 589
<i>Розрахунок фактичного запасу платоспроможності</i>						
АТ «СК «АРКС»»	430 155	526 832	593 102	472 000	467 835	н/д
ПРАТ «СК «УНІКА»»	188 381	350 684	393 092	402 972	413 478	510 371
АТ «СГ «ТАС»»	368 798	274 963	385 678	448 670	449 415	609 847
ПРАТ СК «АРСЕНАЛ»	166 185	169 225	255 858	272 575	342 941	353 811
ПРАТ СК «ПЗУ Україна»	91 677	149 741	227 412	255 462	331 952	554 275
АТ «СК «ІНГО»»	424 335	523 858	601 616	616 417	597 436	604 023
ПРАТ «СК «ВУСО»»	275 916	261 352	161 971	158 417	154 680	189 754
ПРАТ «СК «АЛЬФА СТРАХУВАННЯ»»	186 380	173 149	151 046	163 859	183 935	259 704
ПРАТ «УАСК АСКА»	194 532	157 066	175 147	188 575	193 255	164 850
ПРАТ «СК «УНІВЕРСАЛЬНА»»	233 937	260 980	257 592	263 143	258 226	259 561

резервів, є одними з основних вимог забезпечення фінансової стійкості страхової компанії та ознакою її здатності виконувати страхові виплатні зобов'язання щодо страхувальників. Страхові резерви є грошовими оцінками подальших виплат за чинними договорами страхування. Під час оцінювання рівня забезпеченості страховими резервами орієнтуватися на певну суму недоцільно, оскільки цей індикатор залежить від масштабів діяльності установи, кількості заявлених страхових випадків за певний період. Аналіз даних, наведених у табл. 3, свідчить про наявність значних обсягів страхових резервів у досліджуваних компаній. Також можна відзначити загальну позитивну тенденцію до зростання обсягу страхових резервів суб'єктів страхового ринку (рис. 2).

Наступною досліджуваною вимогою забезпечення платоспроможності та фінансової стійкості страховика є перевищення фактичного запасу платоспроможності над його нормативним запасом. Відповідно до методики, затвердженої Законом України «Про страхування», фактичний запас платоспроможності визначається вирахуванням із загальної суми активів страховика суми нематеріальних активів і загальної суми зобов'язань, зокрема страхових. Страхові зобов'язання приймаються рівними обсягам страхових резервів, які страховик зобов'язаний формувати. Нормативний

запас може бути розрахований двома способами, описаними у вищезгаданому Законі, при цьому для порівняння береться більший з двох показників.

В табл. 4 наведено результати розрахунку нормативного запасу платоспроможності страховика за двома методиками та фактичного (табл. 4).

З аналізу даних табл. 4 можна зробити висновок про те, що за 2014–2019 рр. досліджувані страхові компанії виконували вимогу перевищення фактичного запасу платоспроможності над нормативним щороку. Більш того, маржа платоспроможності досліджуваних страхових компаній має стійку позитивну тенденцію до зростання.

Висновки з проведеного дослідження. Проведений аналіз свідчить про відповідність фактичних показників діяльності досліджуваних суб'єктів встановленим нормативам. Це дає змогу зробити висновки про належний рівень платоспроможності та фінансової стійкості страхового ринку загалом.

Особливу увагу керівникам та менеджерам компаній слід приділити здійсненню постійного моніторингу та оперативного аналізу показників платоспроможності та фінансової стійкості компаній, адаптації зарубіжних методик аналізу фінансової стійкості, використанню не тільки ретроспективного, але й перспективного аналізу фінансової стійкості на основі прогнозованих форм фінансової звітності.

Список використаних джерел:

1. Давиденко Н.М. Аналіз інвестиційних проектів : навчальний посібник. Київ : ЦП «Компринт», 2015. 378 с.
2. Давиденко Н.М. Методологічне забезпечення проведення аналізу фінансового стану підприємств. *Вісник ЖІТІ*. 2003. Вип. 4. С. 92–98.
3. Давиденко Н.М. Стратегія забезпечення фінансової стійкості підприємств в умовах сучасних викликів та загроз. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Економіка»*. 2016. Вип. 1(47). Т. 1. С. 350–353.
4. Давиденко Н.М. Фінансова стійкість акціонерного товариства. *Економіка України в умовах євроінтеграції: виклики та перспективи розвитку* : матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції (19 квітня 2018 р., м. Умань) / за ред. О.Г. Чирви. Умань : ВПЦ «Візаві», 2018. 262 с.
5. Давиденко Н.М. Фінансова стійкість підприємств та її аналіз. *Науковий вісник НАУ*. 2006. Вип. 97. С. 183–187.
6. Кривенцова А.М., Павловська О.В. Оцінювання фінансової стійкості страхових компаній – зарубіжний досвід для України. *Європейські перспективи*. 2016. № 2. С. 138–147.
7. Сосновська О.О. Елементи забезпечення фінансової стійкості страхових компаній. *Економіка, фінанси і управління в XXI столітті: аналіз тенденцій та перспективи розвитку* : збірник тез міжнародної науково-практичної конференції. 2017. С. 70–74.
8. Страховий ринок України 2019: висновки та перспективи розвитку. *Insurance TOP*. URL: https://forinsurer.com/insurancetop_69
9. Пікус Р.В., Балицька М.В. Фінансова стійкість страхової організації та джерела її забезпечення. *Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка*. 2016. № 3(180). С. 6–10.
10. Про страхування : Закон України від 7 березня 1996 р. № 85/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 18. С. 78.

References:

1. Davidenko N.M. (2015) Analiz investytsiinykh proektiv [Analysis of investment projects]. Kyiv: Komprint («Компринт»).

2. Davidenko N.M. (2003) Metodolohichne zabezpechennia provedennia analizu finansovoho stanu pidpriemstv [Methodological support for the analysis of the financial condition of enterprises]. *Bulletin of GITI*, vol. 4, pp. 92–98.
3. Davidenko N.M. (2016) Stratehiia zabezpechennia finansovoi stiikosti pidpriemstv v umovakh suchasnykh vyklykiv ta zahroz [Strategy of ensuring of the financial stability of enterprises in conditions of today's challenges and threats]. *Scientific Bulletin of Uzhhorod University*, vol. 1, no. 47, pp. 350–353.
4. Davidenko N.M. (2018) Finansova stiikist aktsionernoho tovarystva. Ekonomika Ukrainy v umovakh yevrointehratsii: vyklyky ta perspektyvy rozvytku [Financial stability of the joint-stock company. Economy of Ukraine in the conditions of European integration: challenges and prospects of development]. Proceedings of the *All-Ukrainian scientific practice. conf. (Ukraine, Uman, April 19, 2018)* (eds. O.G. Chirvi), Ukraine: All-Ukrainian scientific practice, pp. 262–263.
5. Davidenko N.M. (2006) Finansova stiikist pidpriemstv ta yii analiz [Financial stability of enterprises and its analysis]. *Scientific Bulletin of NAU*, vol. 97, pp. 183–187.
6. Kriventsova A.M., Pavlovskaya O.B. (2016) Otsiniuvannia finansovoi stiikosti strakhovykh kompanii – zarubizhnyi dosvid dlia Ukrainy [Estimation of financial stability of insurance companies – foreign experience for Ukraine]. *European perspectives*, no. 2, pp. 138–147.
7. Sosnovskaya O.O. (2017) Elementy zabezpechennia finansovoi stiikosti strakhovykh kompanii [Elements of providing financial stability of insurance companies] Proceedings of the *Economics, finance and management in the XXI century: analysis of trends and prospects: collection of abstracts of the international scientific-practical conference*, pp. 70–74.
8. Insurance market of Ukraine 2019: conclusions and prospects for the development of Insurance TOP // "Forinsurer". URL: https://forinsurer.com/insurancetop_69
9. Picus R.V., Balytska M.V. (2016) Finansova stiikist strakhovoi orhanizatsii ta dzherela yii zabezpechennia [Financial stability of the insurance organization and sources of its provision]. *Bulletin of Kyiv National Taras Shevchenko University*, vol. 3, no. 180, pp. 6–10.
10. Pro strakhuvannia: Zakon Ukrainy vid 7 bereznia 1996 roku [Law of Ukraine "On insurance"] (1996). *Bulletin of the Supreme Council of Ukraine*, no. 18, pp. 78–79.